

Balvu novada

Naudaskalna bibliotēkas

2023. gada darba pārskats

*Var pētīt, kur īsti ir Naudaskalns,
To nevarēs apjaust uzreiz –
Vai norakts, vai nogrimis zemzemē,
Un paugurs vien veidojies greizs.*

/Bruno Vilks/

Satura rādītājs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums	3
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls	4
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	5
6. Krājums	7
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	9
8. Novadpētniecība	9
9. Projekti	9
10. Publicitāte	10
11. Sadarbības tīkla raksturojums	10

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Naudaskalna bibliotēka ir vietējās nozīmes publiskā bibliotēka Balvu pagastā. Bibliotēka atrodas vienā ēkā ar Balvu pagasta pārvaldi. Netālu no bibliotēkas atrodas Naudaskalna Tautas nams un sporta centrs.

Balvu pagasta kopējā platība 82,64 km², iedzīvotāju skaits 2023.gadā – 675, t. sk. bērni un jaunieši līdz 18 g. – 113. Viena no apdzīvotākajām vietām ir Naudaskalna centrs, kurš atrodas 1,3 km attālumā no bibliotēkas. Otra apdzīvotākā vieta ir mazdārziņu rajons – Verpuļeva, kurš atrodas 6,9 km attālumā no bibliotēkas, blakus Balvu pilsētai. Pārējās pagastā ir viensētas.

Naudaskalna bibliotēkas apmeklējumu raksturo arī savdabīgais pagasta teritoriālais izvietojums. Tas pakavveidā apskauj Balvu pilsētu, kur ir iedzīvotājiem darba vietas, skolas, bērnudārzi. Lai no vairākiem pagasta ciemiem nokļūtu līdz bibliotēkai ar sabiedrisko transportu, jāveic pārsēšanās, līdz ar to izdevīgāk apmeklēt bibliotēku pilsētā. Bibliotēkas pakalpojumu lietotāji ir daļa no Balvu pagasta iedzīvotājiem, nedaudz arī Rugāju pagasta iedzīvotāji, pa kādam no Balvu pilsētas.

Jau otro gadu bibliotēka atrodas Balvu pagasta pārvaldes ēkas pirmajā stāvā. Pagasta pārvaldes ēkā, apmeklētājus pieņem arī bāriņtiesas un sociālās pārvaldes darbinieki. Apmeklējot pagasta pārvaldi, bāriņtiesu vai sociālo darbinieku, iedzīvotāji vienlaicīgi var izmantot arī bibliotēkas pakalpojumus. Pozitīvi vērtējama arī bibliotēkas atrašanās ēkas pirmajā stāvā, tagad šis pakalpojums ir salīdzinoši ērti pieejams arī personām ar kustību traucējumiem, vecākiem cilvēkiem un ģimenēm ar maziem bērniem. Gada beigās, izveidojot Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru, ierīkota uzbrauktuve, nodrošinot pakalpojumu pieklūstamību personām ar invaliditāti vai funkcionēšanas ierobežojumiem.

Pārskata gadā pabeigta krājuma rekatalogizācija; norakstīti bibliotēkas krājumā esoši nolietoti, pēc satura novecojuši, dubleti, mazizmantoti dokumenti – 1091 monogrāfiskie izdevumi.

Bibliotēka 2023.gadā veiksmīgi izmantoja iekšzemes starpbibliotēku abonementa (SBA) sniegtās iespējas. No citām Latvijas bibliotēkām saņemti 127 dokumenti, pārsvarā svešvalodā, kā arī nozaru literatūra, uz citām nosūtīti – 4.

Bibliotēka, pārskata periodā, iesaistījās projektā “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija”.

2023.gada beigās izveidots Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs.

Pārskata periodā Naudaskalna bibliotēka akreditēta līdz 06.12.2028., piešķirot vietējās nozīmes bibliotēkas statusu.

2. Finansiālais nodrošinājums

Finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu. No Balvu centrālās bibliotēkas budžeta pasūtīta periodika (EUR 380), iegādātas grāmatas (EUR 400), kā arī kancelejas preces. Balvu pagasta pārvalde nodrošina bibliotēkas telpu uzturēšanu (apkure, elektrība, telpu uzkopšana), kā arī iespēju robežās atbalsta visas bibliotēkas vajadzības. Reizēm pagasta pārvaldes automašīnu, bibliotekāre izmanto braucieniem uz novada Centrālo bibliotēku pēc grāmatām, kā arī nogādājot literatūru pie bibliotēkas lasītājiem uz mājām.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2021	2021	2023
Izdevumi kopā (EUR)			
Darbinieku atalgojums (bruto)			
Krājuma komplektēšana	608	780	780

Pārējo finansējumu skatīt pie Balvu Centrālās bibliotēkas pārskata.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/ne apmierinošs)	Piezīmes
Datori	1	2	2 datori – 2015.g. 1 – 2008.g.	
Multifunkcionālās iekārtas		1	2015.gads	
Printeri				
Kopēšanas iekārtas				
Skeneri				
Citas iekārtas				

Bibliotēkā ir 3 datori ar interneta pieslēgumu, krāsu multifunkcionālā iekārta. Datortehnika apmierina bibliotēkas lietotāju vajadzības. Daudzi interneta lietotāji izmanto Wi-Fi iespējas un nemaz neapmeklē bibliotēkas telpas. Bibliotēkā ir iekārtots bērnu stūrītis, kurā ir galdiņš, krēsliņi, rotaļlietas, iespēja spēlēt galda spēles vai zīmēt un krāsot.

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks – bibliotēkas vadītāja uz 0,5 slodzi. Darbiniecei ir augstākā izglītība un darba pieredze ar bibliotēkzinībām nesaistītā jomā. Darbam nepieciešamās iemaņas apgūst patstāvīgi, kā arī apmeklējot seminārus. Pārskata periodā apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi:

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N. p.k	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	17.02.2023.	MS Teams	Gulbenes novada bibliotēka	Seminārs "Literārā kultūra 21.gadsimtā. Jaunā paaudze dzejā"	2

2.	27.02.2023.	Tiešsaiste Zoom platformā	LNB Bibliotēku attīstības centrs	“Finanšu pratība, medijpratība un bibliotēkas”.	3,5
3.	22.03.2023.	BCB	BCB	Balvu novada publisko bibliotēku darbinieku pavasara seminārs	4 Apliecināj ums Nr. 10/2023
4.	26.04.2023.	Tiešsaiste	LIKTA	“Digitālās drošības diena	3
5.	12.04.2023. - 15.05.2023.	Tiešsaiste	Biedrība “Ritineitis”	“Digitālo risinājumu pielietošana mūsdienīgu procesu transformācijai”	80 Apliecība Nr. 1- 16.1/2318
6.	26.05.2023.	Medņevas bibliotēka	BCB	Balvu novada publisko bibliotēku izbraukuma seminārs	4
7.	19.09.2023.	Tiešsaiste Zoom platformā	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Konference “Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotēkām”	3,5
8.	06.10.2023.	Tiešsaiste Zoom platformā	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Konference “Terminoloģija un standartizācija: saskarpunkti informācijas un dokumentācijas jomā”.	4
9.	27.10.2023.	BCB	BCB	Balvu novada publisko bibliotēku darbinieku rudens seminārs	4 Apliecināj ums Nr. 34/2023
10.	23.11.2023.	BCB	BCB	Balvu novada publisko bibliotēku darbinieku rudens seminārs II	4 Apliecināj ums Nr. 70/2023
11.	27.11.2023.	Tiešsaiste	LPMC	VPVKAC speciālistu praktiskās mācības “Klientu apkalpošana. Konflikti. Resursi”.	3,5 Apliecība Nr. 120292

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	79	77	79	+6%; -2%; 2%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	14	12	13	+75%; - 14%;+8%

Bibliotēkas apmeklējums	970	1089	1622	-3%; +12%;+48%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	86	96	74	+48%; +11%;- 22%
Virtuālais apmeklējums	176	200	515	+5%;+13%; +157%
Izsniegums kopā	3657	3366	3192	-8%; -8%;-5%
<i>t. sk. grāmatas</i>	1376	1316	1328	+9%;-4%;+1%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	2280	2041	1729	-16%; -10%;- 15%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	144	133	134	+22%; -7%; +1%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	11,2	11,2	11,7	+5%; 0%; +4%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	13,8	10,3	11,5	+91%; - 25%;+11%
Iedzīvotāju skaits	702	689	675	+0,4%; -1,8%; - 2%

Pagastā deklarētie bērni līdz 18 gadiem: 2021.g. – 101; 2022.g. – 116; 2023.g. – 113.
Iedzīvotāju, t.sk. bērnu skaits – Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati.

Pārskata gadā bibliotēka atrodas pagasta pārvaldes ēkā. Bibliotēkas darba laiks: pirmdienās no 13.00 – 17.00; otrdienās no 13.00 – 17.00; trešdienās no 9.00 -12.00 un 12.30 – 15.30; ceturtdienās no 13.00 – 16.00 (grāmatu piegāde lasītājiem), piektdienās no 9.00 – 12.00.

Bibliotēkas vadītāja strādā arī kā Balvu pagasta pārvaldes klientu apkalpošanas speciāliste, līdz ar to, abām iestādēm atrodoties vienā ēkā, apmeklētājiem ir iespēja izmantot bibliotēkas pakalpojumus arī klientu apkalpošanas speciālista darba laikā. Darba dienās bibliotēka atvērta no 9:00 līdz 17:00.

Īpaša uzmanība tiek pievērsta individuālajam darbam ar lasītāju: sniegtas konsultācijas par bibliotēkas krājumu, digitālajām datu bāzēm un resursiem, darbu ar datoriem, kā arī izpildīti pieprasījumi, uzziņas, rezervētas grāmatas, veikts darbs ar parādniekiem. Veicinot krājuma aktīvāku apgrozījumu, tiek sagatavoti jaunāko grāmatu apskati par bibliotēkas jaunieguvumiem, kā arī veidotas aktuālas un tematiskas literatūras izstādes. Izpildot lasītāju pieprasījumus, piedāvāta iespēja trūkstošos izdevumus saņemt starpbibliotēku abonementa (SBA) kārtā.

Bibliotēkas apmeklētājiem 2023.gadā pieejami jaunākie periodiskie izdevumi (avīze, žurnāli) – 12 nosaukumi, uzziņu fonds, pieeja elektroniskajām datu bāzēm, interneta izmantošana, datora izmantošana.

Iedzīvotājiem tiek sniegtas individuālas konsultācijas e-pastu un internetbankas lietošanā, e-dokumentu sagatavošanā un parakstīšanā, informācijas meklēšanā internetā un

datubāzēs. Lauksaimnieki izmantoja palīdzību par platību maksājumiem un LAD karšu aizpildīšanu.

Pētījumi, rakstiskas aptaujas par bibliotēkas darba kvalitāti nav veiktas. Bibliotēkas darbā tiek uzklauts apmeklētāju viedoklis un ņemtas vērā vajadzības fonda komplektēšanā. Darbs notiek sarunu veidā.

Pārskata periodā bibliotēkas lietotājiem sniegtas ap 441 uzziņa par dažādām tēmām.

Bibliotēkā ir pieejami Balvu novada izdotie informatīvie pašvaldības izdevumi, aktuālie Valsts institūciju bukleti.

Pozitīvi vērtējama bibliotēkas atrašanās ēkas pirmajā stāvā, tagad šis pakalpojums ir salīdzinoši ērti pieejams arī personām ar kustību traucējumiem, vecākiem cilvēkiem un ģimenēm ar maziem bērniem. Gada beigās, izveidojot Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru, ierīkota uzbrauktuve, nodrošinot pakalpojumu piekļūstamību personām ar invaliditāti vai funkcionēšanas ierobežojumiem.

Pašvaldības sagatavotās un publicētās informācijas pieejamība bibliotēkā - drukātā veidā - Balvu novada informatīvais izdevums "Balvu Novada ziņas", kā arī atsevišķi pašvaldības saistošie noteikumi.

<http://bibliotekas.lv/balvupag/>

Naudaskalna bibliotēkā ALISE nav pieejama.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2021	2022	2023
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	194	145	127
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	0	4	4

Bibliotēkas fondā neesošās grāmatas saviem lasītājiem tiek pieprasītas no Balvu centrālās bibliotēkas, novada pagastu bibliotēkām. Tās lielākoties ir daiļliteratūra svešvalodā, jo pagasta bibliotēkas krājumos šādas literatūras nav, kā arī vēl nozaru literatūra un daiļliteratūra latviešu valodā. Uz citām bibliotēkām tika izsniegtas 4 grāmatas.

6. Krājums

Krājuma komplektēšana tiek veikta, izvērtējot lietotāju intereses un pieprasījumu. Lielāko daļu no pirktās literatūras sastāda daiļliteratūra, tā ir romantiskā literatūra un detektīvi, vēsturiska satura literatūra, dzeja, kā arī nozaru literatūra.

Krājuma komplektēšanas koncepcija apstiprināta 2023.gadā.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2021	2022	2023
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	608	780	780

<i>t. sk. grāmatām</i>	270	400	400
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	0	43	66
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	338	380	380
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	0,87	1,13	1,15
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1156	1412	1740

Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai saglabājies iepriekšējā gada līmenī. 2023. gadā bibliotēkā bija pieejami 12 dažādi periodikas izdevumi. Periodika lasītāju vidū ir īpaši pieprasīta. Grāmatas par pašvaldības naudu tiek iegādātas elektroniski www.virja.lv vai Zvaigzne ABC. Krājums bibliotēkā tiek papildināts arī saņemot dāvinājumus.

Pārskata gadā pabeigta krājuma rekatalogizācija, norakstīti bibliotēkas krājumā esoši nolietoti, pēc satura novecojuši, dubleti, mazizmantoti dokumenti – 1091 monogrāfiskie izdevumi.

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2021	2022	2023
Jaunieguvumi kopā	286	320	471
<i>t. sk. grāmatas</i>	116	130	239
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	55	39	159
<i>t. sk. bērniem</i>	10	25	35
Izslēgtie dokumenti	182	202	1251
Krājuma kopskaits	3871	3989	3292
Grāmatu krājuma apgrozība	0,45	0,42	0,57
Periodisko izdevumu apgrozība	2,78	2,53	1,97

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2021	2022	2023
Letonika	-		
skatījumi		7	22
piekļuves sesiju skaits		8	4
lejuplāžu skaits			
News			
skatījumi			16

piekļuves sesiju skaits			8
lejuplāžu skaits			
Citas			

Krājums tiek popularizēts, veidojot jaunieguvumu un tematiskās grāmatu izstādes, mājas lapā. Krājuma komplektēšana tiek veikta arī pēc lasītāju ierosinājumiem. Bibliotēkas apmeklētāji, apskatot literatūras izstādes, nereti izvēlēlas kādu no šīm grāmatām sev lasīšanai. Ilgstošu parādnieku bibliotēkā nav, lasītāji cenšas atgriezt literatūru laicīgi.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bērni un jaunieši, kas šogad ir apmeklējuši bibliotēku, kopskaitā ir 13. Priecē, ka brīv laikā, ciemojoties pie vecvecākiem, mazbērni atnāk uz bibliotēku un izvēlas kādu grāmatu, saliek puzzle vai izkrāso krāsojamās lapas. Ziemas brīvdienās, bērni bibliotēkas telpās ne tikai lasīja, zīmēja, izzināja pasauli ar spēli “Atver pasauli”, bet arī spēlēja “skolu”, izmantojot tāfeli. Interneta pakalpojumi bibliotēkā tiek izmantoti maz, vairāk pusaudži un jaunieši izmantoto bezmaksas Wi-Fi ārpus ēkas savos viedtālrunos vai pat portatīvajos datoros vakaros vai brīvdienās.

Pagastā nav ne savas skolas, ne pirmskolas iestādes, ar ko varētu veidot sadarbību.

Apmeklētāji ļoti atzinīgi novērtēja Latvijā dzimušās (ar “saknēm” Balvu pagastā) bet Parīzē dzīvojošās jaunietes Marijas Leinas gleznu izstādi “Krāsu prieks. Satikšanās”.

Bibliotēka pārskata periodā iesaistījās projektā “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija”.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecībā tiek turpināts darbs pie fotogrāfiju vākšanas, apkopošanas par pagasta dažādām norisēm. Novadpētniecībā tiek vākti materiāli par pagastu, tā vēsturi, iedzīvotājiem. Izgriezti materiāli no norakstītās periodikas un ievietoti mapēs “Noderīga, interesanta, informējoša, izglītojoša lasāmviela”.

2022.gadā Lielvārdē, bibliotēkas vadītājai, noskatoties mūsu novadnieces literātes Birutas Zujānes lugas “Puķains peldkostīms” pirmizrādi Lielvārdes teātra sniegumā, radās ideja uzaicināt Lielvārdes teātri ar šo izrādi uz lugas autore dzimto Balvu pagastu. Šo ideju, Naudaskalna bibliotēka kopā ar lugas autori un Tautas namu, veiksmīgi realizēja 2023.gada 22.jūlijā Naudaskalnā ezeriņa krastā.

9. Projekti

Bibliotēka pārskata periodā iesaistījās VKKF mērķprogrammas “Lasīšanas veicināšana” apakšprogrammas projektā “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija”.

2023.gada beigās izveidots Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centrs.

10. Publicitāte

Informācija par bibliotēku ir pieejama mājas lapās: www.biblioteka.lv, www.kulturaskarte.lv, www.balvi.lv.

Informācija par aktualitātēm tiek izvietota pagasta pārvaldes ēkā un uz ziņojumu dēļiem. Bibliotēkas telpās interesenti var iepazīties ar informāciju par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm. Par bibliotēkas norisēm iedzīvotāji tiek informēti arī klātienē vai telefoniski sazvanot, nosūtot aģišu WhatsApp. Cilvēkus vairāk var ieinteresēt par pasākumu, ja viņus uzrunā un ielūdz personīgi.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Bibliotēkai ikdienā notiek sadarbība ar Balvu pagasta pārvaldi – gan materiāli, gan finansiāli. Pagasta pārvalde nodrošina bibliotēkas telpu uzturēšanu. Pagasta pārvaldes automašīnu bibliotēkā reizēm izmanto braucieniem uz novada Centrālo bibliotēku pēc grāmatām, kā arī nogādājot literatūru pie bibliotēkas lasītājiem uz mājām.

Ļoti pozitīva sadarbība ar Balvu Centrālo bibliotēku un reģiona bibliotēkām – semināri, konferences, SBA pakalpojumi un individuālas konsultācijas.

Mazā lauku pašvaldībā pasākumi lielākoties tiek organizēti sadarbojoties kopā pagasta pārvaldes, tautas nama, bibliotēkas un sporta centra darbiniekiem – metenģiena, talkas ietvaros vietējās nozīmes arheoloģiskā pieminekļa sakopšana, pagasta svētki, teātra izrāde “Puķains peldkostīms”, tematisks pasākums “Mans burciņstāsts”, dzejas un mūzikas pasākums “Es gribēju Jums pasacīt”, pieredzes apmaiņas brauciens pa Latgali, adventes vainagu darināšanas darbnīca.

Labā sadarbība izveidojusies ar vietējiem medniekiem – MMK “Bebrītis” - pagasta svētku - sporta spēļu veiksmīgām norisēm.

Kā atsaucīgu sadarbības partneri jāmin arī LSK Latgales komitejas Balvu nodaļu – sveču liešanas darbnīca.

Patīkama sadarbība ar grāmatu tirdzniecības bāzi SIA “Virja LK”, “Zvaigzne ABC” veikalu Balvos.

Kā sadarbības partneri jāmin arī bibliotēkas lasītāji – domu apmaiņa par grāmatu un periodikas klāsta papildināšanu, pasākumiem un to norisēm bibliotēkā un pagastā.

Naudaskalna bibliotēkas vadītāja Astrīda Jakovļeva
2024. gada 31. janvārī